

glasnik

GLASILO DELOVNIH LJUDI ŽIVILSKEGA KOMBINATA ŽITO

„ŽITO“ Ljubljana n.sub.o. Šmartinska 154 – TOZD BLAGOVNI PROMET Ljubljana n.sub.o. – TOZD GORENJKALesce n. sub. o. – TOZD TRIGLAV Lesce n.sub.o. – TOZD IMPERIAL Krško n.sub.o. – TOZD MALOPRODAJA Ljubljana n.sub.o. – TOZD MLINI Ljubljana n.sub.o. – TOZD PEKARNA Kranj n.sub.o. – TOZD PEKARNA Krško n.sub.o. – TOZD PEKARNA IN SLAŠČIČARNA DOLENJSKA n.sub.o. – TOZD PEKARNE Ljubljana n.sub.o. – TOZD PEKATETE Ljubljana n.sub.o. – TOZD PEKARNA Vrhnika n.sub.o. – TOZD RAZVOJ INŽENIRING Ljubljana n.sub.o. – TOZD ŠUMI Ljubljana n.sub.o. – TOZD TEHNIČNI OBRATI Ljubljana n.sub.o. – DSSS – Urejuje uredniški odbor – Odgovorni urednik: Janez Slovec – Uredništvo: Živilski kombinat „ŽITO“ Šmartinska 154, tel. 41-673, int. 32 – Za delavce kombinata je GLASNIK brezplačen – Tisk: Tiskarna Kresija, Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2 – Na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) daje sekretariat za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije na vlogo Živilskega kombinata ŽITO Ljubljana mnenje, da šteje glasilo „GLASNIK“ med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Izdaja: Živilski kombinat „ŽITO“
61000 LJUBLJANA
Šmartinska 154

1958

1978

LIST IZ UREDNIKOVE BELEŽNICE

Tako smo kolektivno praznovali 15-letnico

Za urejanje in izdajanje glasila delovne organizacije velja, da za sedaj ne poteka zadovoljivo.

Zaenkrat še niso podani pogoji, da se stanje izboljša ... Novinarjevo pero naj bo samostojno in dinamično pri iskanju vsebine, če želi osvetliti posamezna vprašanja ter jih ustrezno (samo) kritično obdelati. In namen opozoril? Odprava slabosti v dobrobit vseh delavcev!

Novoizvoljeni Uredniški odbor mora zato, da bo objavljenih čimveč prispevkov iz življenja delavcev na delu in "konjičkarstva", katerih število je trenutno minimalno, zastaviti pionirsko delo in se spopasti z vrsto težav pri svojem delu.

Nekateri porečete, da stvari napihujemo, pa ob tem malo naredite, mi pa vas vprašamo, kaj ste storili, da bi se stanje izboljšalo?!

Vaš urednik

Vsem delavcem čestitamo 28. 6. dan »Žita«

Ob oživljanju dvajsetletne preteklosti Žita, za nekatere tudi manj, od prvih povojnih let – bitke za prehod iz zapostavljenosti, za preobrazbo „preprodajne“ trgovinske miselnosti, za sprejetje nove usmeritve – prehoda iz obrtnega mlinarstva do industrijske proizvodnje za široko potrošnjo – do danes, prevevajo prehojeno pot leta odrekanih, samoodpovedi, trdega dela delavcev . . .

Znova je prisoten ponos ob pogledu na udarniška leta in ponos, s katerim se zre v svetlejši jutri in iskrica delovne vneme tistih, ki so pred leti z raskavimi rokami zaorali ledino do današnjih dni.

Zato ne moremo mimo vseh njihovih delovnih zmag, s katerimi so prispevali delež današnjemu slavljenču, zdaj delovni organizaciji ŽITU.

Tembolj preseneča, da je v tem trenutku nemogoče organizirati neko obliko proslave. Ne „pompa“, preprosto delavno srečanje delavcev, na katerem bi se med seboj bolje spoznali. Raztepeni smo širom republike, priložnosti za takšna srečanja pa je zelo malo.

Predvidena so delna srečanja. Za nekatere delavce pomenijo veselje, za nekatere razočaranje. Ne zamerimo jim, s tem bi jim odrekli delovne uspehe, toda vsi le nismo mlinarji, peki . . . Toda, kdo naj razmisli o tem?

ČESTITKA NAŠEMU UREDNIKU

Janez Slovec, urednik našega Glasnika, je pred dnevi praznoval svoj petinpetdeseti rojstni dan. Žal ga je bolezen oddvojila iz naše srede za daljši čas. Zato mu želimo vse najboljše za njegov jubilej in čim prejšnje okrevanje, da bi se zdrav in čil vrnil v našo sredo!

podružb- ljanje varnosti

Ni slučajno, da smo se odločili nekoliko podrobneje posvetiti se področju ljudske obrambe in varnosti ali bolje rečeno, podružbljanju zadev ljudske obrambe in varnosti. V široko zasnovani družbenopolitični akciji uveljavljanja sistema družbene samozaščite na vseh ravneh ima ta dejavnost prvobitni namen zaščititi našo samoupravno socialistično ureditev in vse njene pridobitve, ne glede na to, kdaj, od koga in na kakšen način je naša samoupravna družba ogrožena. Za pravilno razumevanje pa moramo vendarle obe prvini,

to je uresničevanje družbene samozaščite (podružbljanje varnosti) in uveljavljanje splošnega ljudskega odpora (podružbljanje ljudske obrambe) pojmovno ločiti, čeprav si nista le pojmovno temveč tudi vsebinsko blizu, organsko sta vraščeni skupaj, končni cilj pa je prav gotovo enak.

Uresničevanje družbene samozaščite je le ena od stalnih komponent SLO, vendar pa posega poleg tega tudi na vsa druga področja družbenega življenja.

Podružbljanje LO in uveljavljanje splošnega ljudskega odpora je neprestana in aktivna priprava in organiziranje za čas vojne. Je pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, temeljnih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in družbenopolitičnih skupnosti, da se pripravljajo, organizirajo in usposablajo za delo v vojnih razmerah.

Jasno je, da je osnovni cilj obeh komponent podružbljanja enak: braniti težko priborjen samoupravni socialistični sistem, katerega osnove so bile pridobljene v revolucionarnem boju pod vodstvom Komunistične partije in kasneje ZK.

Nedvomno je od zamisli o podružbljanju LO in varnosti do danes marsikaj narejenega. Storjen je prvi, največji ter gotovo najtežji korak nasploh, katerega smo dokaj uspešno opravili tudi v naši DO. V naših samoupravnih aktih smo opredelili pravice in dolžnosti s področja LO in družbene samozaščite, opredelili naloge delovnih ljudi in odborov s tega področja. Ustanovili smo odbore in podobore za LO in družbeno samozaščito, aktivirali štabe in enote civilne zaščite, ustanovili narodno zaščito. Skrbeli smo za obrambno vzgojo in dvig varnostne kulture delavcev in končno zagotovili potrebna finančna sredstva za izpolnitev vseh nalog LO in družbene samozaščite. In vendar, ko se pogovarjamo s posamezniki, vidimo, kako velike naloge nas še čakajo na tem področju, kako malo so delavci včasih še osveščeni, tudi vodilni tovariši, in koliko je še nedorečenega v delu družbenopolitičnih organizacij na teh področjih. Tematiko obravnavamo bodisi površno, potisnemo jo na stranski tir ali pa je sploh ne obravnavamo.

Zaradi lažjega razumevanja bomo najprej našeli in deloma citirali zakonske osnove, na katerih temelji podružbljanje LO in varnosti (družbene samozaščite v ožjem pomenu besede) in nato omenili nekatere osnovne pomankljivosti, ki smo jih zagrešili v preteklem obdobju.

Ustava SFRJ in republiška ustava v 310. in 311. členu govorita o pravicah in dolžnostih vseh delovnih ljudi, da uresničujejo družbeno samozaščito na vseh področjih, zlasti za varstvo neodvisnosti in nedotakljivosti države, ustavne ureditve, bratstva in enotnosti ter enakopravnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, samoupravnih pravic občana v združenem delu, drugih pravic in svoboščin človeka, družbene lastnine in premoženja ter zagotavljanje osebne in premoženske varnosti delovnih ljudi in občanov.

Zvezni zakon o ljudski obrambi (Ur. list SFRJ, šte. 22/74) in republiški zakon o ljudski obrambi (Ur. list SRS, šte. 23/76) v temeljnih načelih opredeljujeta pravico in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, da se usposablajo, pripravljajo in organizirajo za obrambo države. Enako pravico in dolžnost predpisuje zakon tudi temeljnim in drugim organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim skup-

nostim, drugim samoupravnim organizacijam in vsem družbenopolitičnim skupnostim.

52. člen zveznega zakona o ljudski obrambi opredeljuje obveznosti delovnih ljudi in občanov glede ljudske obrambe (podobno 11. čl. republiškega zakona). Obveznosti so:

- 1) vojaška obveznost
- 2) obveznost služiti v civilni zaščiti
- 3) obveznost se usposablјati in učiti za obrambo in zaščito
- 4) delovna obveznost
- 5) materialna obveznost

55. člen istega zakona pravi: Obveznosti služiti v civilni zaščiti so zavezani vsi občani od dopolnjenega 16. do dopolnjenega 60. leta starosti (moški) oz. do dopolnjenega 55. leta starosti ženske. 58. člen pa govori o pravici in dolžnosti usposablјanja in učenja za obrambo in zaščito ob pogojih tega zakona. X. poglavje tega zakona določa take pogoje za pouk pripadnikov enot in štabov civilne zaščite, ko pravi, da se ta pouk sestoji iz osnovnega in dopolnilnega pouka.

štej. 23/76) opredeljuje v 1. členu pravico in dolžnost, da delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, SIS in družbenopolitičnih skupnostih uresničujejo družbeno samozaščito na vseh področjih družbenega in javnega življenja. V skladu s tem določajo varnostne ukrepe in aktivnosti za varnost svoje organizacije in skupnosti ter družbene in zasebne lastnine, se ustrezno varnostno izobražuje in naposled, da organizirajo narodno zaščito in sodelujejo v njej.

3. člen istega zakona pravi, da skrbi za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite odbor za LO in družbeno samozaščito na način in po oblikah, kot jih predpisuje statut, pravilniki, varnostni načrt in drugi samoupravni akti.

26. člen tega zakona opredeljuje sodelovanje v enoti narodne zaščite, kar je pravica in dolžnost vsakega delovnega človeka in se opravlja izven rednega delovnega časa. V zvezi s tem

o internih samoupravnih aktih, smernicah in zaključkih občinskih, republiških in zveznih teles sploh ne govorimo), zadene vse odrasle fizično in umsko sposobne delovne ljudi in občane ne glede na spol, družinsko razmerje itd.

Zato je pogosto odveč sprenevedanje in izmikanje, če se je potrebno vključiti v civilno zaščito ali narodno zaščito, morda tako ali drugače samoupravno delovati na tem področju. Žal opažam še vse prepogosto miselnost, da sta obramba in varnost stvar specializiranih služb – vojske, milice, morebiti še sodišč, da se lahko zadeve ljudske obrambe opravljajo le znotraj JLA, da je dovolj, če za varnost družbenega premoženja, ki je prav tako naša last kot tisto doma, skrbijo le miličniki, sami pa smo lahko docela brezbrizni.

Ponekod se je oblikovalo mišljenje, da smo vse postorili že s tem, ko smo angažirali strokovnjaka, ki bo „uredil“ te stvari. Mnogi menijo, da je dovolj, če imamo gasilsko in bolničarsko četo, plačane vratarje in čuvaje, ki naj pazijo na odklenjena in zaklenjena vrata, odprta in polodprta okna, odprte in zaprte predale miz in omar, zaprte ali odprte vodovodne pipe, promet obiskovalcev vseh vrst in še kup stvari. Radi pa pozabljamo, da bi morali sami kaj storiti. Angažirani strokovnjak je celo „kriv“, da mora nekdo, in prav on sodelovati v CZ ali narodni zaščiti, čeprav mu tega ne bi bilo treba, da mora obiskovati pouk, tečaj. Vsi, ki mislijo tako, naj le še enkrat pazljivo prečitajo uvodni del in spoznali bodo, da nimajo prav. Namenoma nismo citirali vseh kazenskih določb citiranih zakonov, ki so naperjene proti opustitvi pravic in dolžnosti posameznikov, DO in TOZD z obeh področij, tj. LO in DSZ.

Seveda takega stanja ne gre posploševati na vse delovne ljudi in vse sredine, vendar je dovolj prisotno, in ga prav zato obravnavamo. Iz obširne tematike s tega področja smo izbrali le manjši del in opozorili le na nekatere slabosti.

Nadaljevanje na šesti strani

Samo dobro izurjene ekipe civilne zaščite lahko dosejajo dobre rezultate. (Na sliki zadnja vaja civilne zaščite)

Osnovni pouk sme trajati najmanj petdeset, največ pa sto ur, dopolnilni pouk pa največ trideset ur na leto. 191. člen zakona obvezuje organizacije združenega dela organizirati pouk svojih enot civilne zaščite ter pouk in usposablјanje svojih delavcev za obrambo in zaščito.

211. člen republiškega zakona opredeljuje delo štaba civilne zaščite v DO. Tega imenuje delavski svet TOZD, za svoje delo pa je štab odgovoren delavskemu svetu in odboru za LO in družbeno samozaščito. Štabi civilne zaščite izdelajo načrte civilne zaščite, usmerjajo organiziranje in izvajanje ukrepov CZ, skrbijo za samozaščito in usposablјajo enote CZ.

govori 29. člen o tem, kdo ne more in ne sme sodelovati v narodni zaščiti (predvsem zaradi storitev določenih kaznivih dejanj). 28. člen določa, da je lahko delavec ali občan oproščen opravljanja nalog narodne zaščite, če je zaradi bolezni trajno ali začasno nezmožen za delo ali če so podani drugi, posebno utemeljeni razlogi.

Že površen bralec bo lahko ugotovil, da pravica in dolžnost sodelovanja v kakršnikoli obliki splošnega ljudskega odpora po samem zakonu o ljudski obrambi in sodelovanje pri uresničevanju družbene samozaščite na vseh področjih po ustavi in po zakonu o varnosti, družbeni samozaščiti in v notranjih zadevah (da

tozd

pekarnе

In kaj moramo storiti? Kakšen je naš naslednji korak? Aktivirati moramo predvsem družbenopolitične organizacije, da opozarjajo delovne ljudi na nosilce in oblike ogrožanja družbenih vrednot, da se razvije ZAVEST o pravicah in dolžnostih uresničevanja družbene samozaščite in ljudske obrambe enako kot do uresničevanja samoupravljanja na drugih področjih življenja.

Zveza socialistične mladine, zveza združenj borcev NOV, sindikati, SZDL in še zlasti Zveza komunistov morajo posebej prispevati z IDEJNIM in POLITIČNIM izobraževanjem delovnih ljudi k dvigu VARNOSTNE KULTURE. To je osnovni pogoj za nadaljnji poglobljeni napredek podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Še zadnja navodila pred pričetkom vaje

**OVSENI
KOSMIČI** bogastvo
vitaminov in mineralnih snovi

POZDRAV

TITU

„Titov praznik – naš praznik“ je bilo geslo proslave ob sprejemu občinske štafete, ki je bila v mesecu mladosti v Kombinat.

Čeprav smo se na proslavo pripravili, ni uspela tako, kot smo pričakovali in želeli. Na občinskem komiteju so zadnji trenutek spremenili urnik prihoda štafete v Kombinat, tako da je morala le-ta čakati na dvorišču dobre pol ure. Tudi vreme nam ni bilo naklonjeno, saj je bilo zelo hladno in tudi deževalo je. Da bi bila mera polna, pa se je pokvarilo tudi ozvočenje, tako da je prišlo zaradi tega

še do dodatne zamude. Vsekakor so najbolj trpeli otroci, ki so nastopali v kulturnem delu proslave, saj jih je dež neusmiljeno močil, hladen veter pa jih je prepihal do kosti. Slabe volje zaradi tega niso pokazali in ko se je program začel, so ubrano zapeli, da jih je bilo veselje poslušati. Po recitacijah, nagovoru in branju pozdravnega pisma tovarišu Titu so naši mladinci odnesli štafetno palico proti bližnji vojašnici.

Proslava je dobro uspela kljub vremenu, želimo pa si, da bi jo naslednje leto organizirali bolje.

Kljub mrazu nam je bilo v srcih toplo

Tovarišica Zalar Nada bere pozdravno pismo tovarišu Titu

TRIM kolo

Akcije „TRIM – šport za vsakogar“ so se v kratkem času razširile po vsej Sloveniji. Ob tej akciji so se razvile najrazličnejše športno-rekreativne prireditve in tekmovanja, njihov namen je, približati šport slehememu občanu.

Preden spregovorimo o množični TRIM prireditvi „KOLO – ZDRAVO TELO“, je treba ugotoviti, kaj je TRIM. Ali je to šport? Ali pa rekreacija? Odgovorov je več. Ne bomo se umotili, če rečemo, da je to akcija na področju telesne kulture, ki postavlja v ospredje človeka, zanemarija pa rezultate. TRIM je geslo, ki pomeni prizadevanje za zdrav način življenja. Sredstvo za dosego tega cilja je športna rekreacija. Temelj TRIM-a mora biti šport.

Med zelo uspešne in priljubljene TRIM prireditve sodi množično kolesarjenje za staro in mlado pod geslom: „KOLO – ZDRAVO TELO“. Kolo je prastaro prevozno sredstvo, tako staro, da so ga naši občani že pozabili. Mislite, da ni tako? Prepričajte se! Začnite prešteti kolesarje in avtomobiliste. Če boste na ulici našli več avtomobilov kot koles, ne mislite, da so avtomobilisti zmagali. V zmoti ste. Veliko koles že po več let počiva po shrambah in kolesarnicah. Primanjkuje kolesarskih stez, kolesar je ogrožen udeleženec prometa. Vsaj v Ljubljani je tako.

In kaj pravi dr. Kenneth Cooper, avtor znamenite knjige Aerobik, človek, ki je odgovoren za fizično pripravo astronautov v ameriškem vesoljskem centru NASA, o kolesarjenju? Poleg teka in plavanja izredno ceni kolesarjenje. V svojem programu vzdrževanja kondicije s pom očjo kolesarjenja pravi, da je za naš srčno žilni sistem najbolj ugodno, če prekolesarimo 24 km v času 1 ure in 30 minut, seveda po svežem zraku.

Poizkusite še vi!

NERAZUMEVANJE

Delo v proizvodnji ne dopušča zamud

Naš delovni dan je delovni čas kot smo se zanj dogovorili, odvisno od narave dejavnosti, ki jo opravljamo. Vendar zgolj to, da ali v sporazumih ali statutih ali celo pravilnikih o premakljivem delovnem času zapišemo takšne določbe, ni dovolj. Trdimo lahko celo, da je mnogo premalo, ker ni povsod pravega razumevanja za delavce, ki so često odsotni z delovnega mesta. Nihče pa se ob tem ne vpraša po naravi njihovega dela!

Da je tako in da bi bilo nujno spregovoriti o teh vprašanjih ter poiskati ustrezne rešitve, kažejo kritike na račun „letečih“. Mnogokrat pozabljamo, da danes ne govorimo več o delovnem mestu, temveč o delovnih nalogah, ki jih mora posamezni delavec opraviti. Še več, pozabljamo tudi, da delo na terenu, pridobljeni podatek omogoči zapolniti vrzel v

izpolnitvi določene naloge in njeno dokončno rešitev.

Prav gotovo moramo zaostriti dosednji odnos do dela pri marsikom, predvsem pa prispevek slehernega posameznika v slehernem delovnem okolju. Toda del delovnega časa ni le odsotnost z dela, temveč tudi nadura. Šušlja se, da jih je v naši sredini obilo, da je po redko tako dobra letina na naših poljih, tudi takih, ko posamezni delavci ne izpolnijo predpisanega mesečnega delovnega časa 182 ur na mesec, pa vendar je njihova „kuverta“ deležna nagrajenih nadur!?

Naj zaključimo: delavski sveti, kje so poročila posameznih sektorjev, služb, referatov o nagrajenih „nadurah“ in kako ste se opredelili do njih?

DOPLAČILA ZA ZDRAVSTVENE STORITVE

Prvi koraki po okrevanju bodo sedaj nekoliko dražji

Zbor uporabnikov in zbor izvajalcev skupščine zdravstvene skupnosti Slovenije in predsedstvo te skupščine ter skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti so sprejele v samoupravnih sporazumih o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva tudi določbe o doplačilih posameznih uporabnikov k stroškom zdravstvenih storitev.

KAKŠNA SO TOREJ NAJNIŽJA DOPLAČILA?

1. Za prvi kurativni pregled v splošnih in obratnih ambulantah ter dispanzerjih v zvezi s posameznim primerom – 20 dinarjev.
2. Za prvi obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev – 60 dinarjev.
3. Za zobozdravstvene storitve ter pripomočke, in sicer:
 - za prvi pregled pri stomatologu specialistu – 20 dinarjev
 - za vsako zalivko – 20 dinarjev
 - za polno kovinsko prevleko – 150 dinarjev
 - za vsako krono (z zatičkom) – 220 dinarjev
 - za vsak člen v mostovni konstrukciji – 100 dinarjev
 - za gred, opornico ali jahač – 120 dinarjev
 - za vsako totalno protezo – 320 dinarjev
 - za vsako paricalno protezo – 400 dinarjev

4. Za vsak prvi pregled pri zdravniku specialistu z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana – 50 dinarjev.
5. Za vsak rentgenski posnetek v ambulantah in dispanzerjih – 5 dinarjev.
6. Za prvi prevoz z reševalnim avtomobilom in posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga potrdi zdravnik v zvezi s posameznim primerom zdravljenja – 60 dinarjev.
7. Za zdravlilo, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarni na recept – 15 dinarjev.
8. Za kontracepcijska sredstva, ki jih nudijo uporabnikom ambulate in dispanzerji – 100 dinarjev.
9. Za ortopedske čevlje – 300 dinarjev.
10. Za medicinski del oskrbe v bolnišnicah, specialnih zavodih, institutih ter naravnih zdraviliščih, pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni oziroma pri večkratni oskrbi za največ 30 dni v koledarskem letu – dnevno 30 dinarjev.
11. Za očala – 40 din.
12. Za kontaktna stekla – 90 dinarjev.
13. Za ojačevalni slušni aparat – 150 dinarjev.

Navedenih doplačil po določbah občinskih samoupravnih sporazumov o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva so v celoti oproščeni:

1. predšolski ter šolobvezni otroci,
2. šolska mladina v srednjem usmerjenem izobraževanju ter redni študentje,
3. borci NOB pred 9. 9. 1943 oziroma 13.

10. 1943, vojaški invalidi, imetniki partizanske spomenice 1941, borci španske revolucionarne vojne, narodni heroji, odlikovanci z redkom Karadjordjeve zvezde z meči, z redom belega orla z meči, z zlato medaljo Obiliča, borci za severno mejo ter slovenski vojni dobrovoljci iz vojn 1912–1918,
4. uživalci stalnihdružbenih denarnih pomoči ter njihovi ožji družinski člani, ki jih preživljajo,
5. upokojenci z varstvenim dodatkom in njihovi ožji družinski člani, ki jih preživljajo,
6. občani, ki se zaradi prirojenih telesnih nepravilnosti ali trajne duševne bolezni ali druge bolezni niso mogli usposobiti za delo,
7. delovni invalidi, pri katerih je po posebnih predpisih ugotovljena najmanj 70-odstotna telesna okvara,
8. kmetje, ki jim pristojni organ odpiše davčno obveznost in jih zdravstvena skupnost oprosti prispevka za zdravstveno varstvo,
9. začasnó nezaposlene osebe, prijavljene pri skupnosti za zaposlovanje in njihovi nepriskrbljeni ožji družinski člani, ki jih preživljajo,
10. občani, za katere občinska zdravstvena skupnost ugotovi, da ne morejo prispevati k stroškom zdravstvenega varstva.

Samoupravni sporazum določa tudi tiste, ki so delno oproščeni doplačil. Prispevek k stroškom zdravstvenega varstva se plača v višini, kakršna velja v kraju, kjer uveljavljamo zdravstveno varstvo. Lista doplačil in oprostitve velja od 1. maja 1978 dalje, v celoti pa je bila objavljena v Delegatskem obveščevalcu Zdravstvene skupnosti Slovenije 25. marca 1978.

Šumi

**ZLATE
KARAMELE**

KAVA karamela

LEŠNIK karamela

1001 NOČ karamela

MLEČNA karamela

POHOD

Konec dober – vse dobro! Tako nekako je minil letošnji pohod „Po poteh tovarištv in spominov“ za Žitovce.

Pričelo se je zares slabo. Do predvidenega roka je prišlo zelo malo prijav, tako da se je rekreacijski aktiv odločil odpovedati srečanju pohodnikov. Po odpovedi pa je prevzela iniciativo mladina in v sodelovanju z RA vseeno pripravila pohod in tovariško srečanje. Mladinci so zbirali prijave po TOZD in jih tudi dovolj nabrali. Na dan pohoda pa nas je presenetil dež, vendar kljub temu se je na Tolstojevi ulici pred Merkurjem v Ljubljani zbralo veliko število privržencev interesantnega pohoda iz Žita, ki so kljub slabemu vremenu opravili predpisano pot ter s tem počastili spomin na težke dneve okupacije, katere je pretrpelo naše mesto – mesto „heroj“.

Po pohodu smo se zbrali v Križankah, od koder so nas v velikem številu z avtobusom in pa z osebnimi avtomobili odpeljali v idilično Bisto. O kakšnem pikniku na prostem zaradi slabega vremena oziroma dežja ni bilo govora, zato smo v kurilnici našega obrata ob veselem pomenku vseh prisotnih pojedli odlično pripravljene partizanske golaže. Kljub slabemu vremenu smo se odpeljali v Pekarno TOZD Vrhnika, kjer smo se ob zvokih prijetne glasbe zabavali do odhoda avtobusa.

5. ŠPORTNE IGRE ŽIVILCEV MARIBOR '78

USPEŠEN NASTOP NASIH ŠPORTNIKOV

Na živilskih igrah se doslej še nikoli nismo uvrstili tako visoko. Med močno konkurenco ekip iz 29 delovnih organizacij smo si priborili 3. mesto.

Prijavili smo sodelovanje v vseh razpisanih športnih panogah. Pred igrami so odpovedali rokometišči in pingponkašice. V Maribor smo šli tako malce okrnjeni s 59 tekmovalci.

Za nekatere se je zataknilo že na zbornem mestu v Ljubljani. Jože Karin iz črnomaljske pekame se je s svojim avtomobilom pripeljal do Ljubljane, kjer pa

je ugotovil, da je pozabil vzeti zdravstveno izkaznico. Sedel je nazaj v avto, pa brž v Črnomelj po dokument; v Maribor se je pripeljal sredi prve tekme. Požrtvovalnost, vredna pravega športnika! Marsikdo bi se lahko zgledoval po njem.

Ob pol osmih je bila svečana otvoritev V. Živiliade. Letošnji organizator je bil ŽK Intes Maribor, pokroviteljstvo pa so prevzeli SOZD TIMA Maribor, Republiški odbor sindikata delavcev kmetijske, živilske in tobačne industrije SRS ter občinski svet ZSS Maribor.

Še značko, potem pa na pot

Ekipa Žita prihaja na slavnostno otvoritev

V Mariboru se je srečalo več kot 1300 tekmovalcev, ki so od osme jutraj pa do poznega popoldneva merili moči na igriščih.

Nogometaši so za spodbuden začetek zmagali, vrvaši so se izkazali kot solidna

raj do konca kazalo, da bodo drugi, a po dveh spodrslih jih so ostali na četrtem mestu.

S svojo vsakoletno množičnostjo so športne igre živicev postale tradicionalni odraz športnega udejstvovanja in most

prijateljskega zблиževanja delavcev živicev. Naraščajoče število udeležencev te masovne manifestacije kaže na vse večji pomen telesne kulture v kolektivih, kar prispeva k boljšemu počutju in zdravemu razpoloženju delavcev na delovnih mestih. Niso najpomembnejši doseženi rezultati, važno je, da zagotovimo množičnost, spoznavanje in prijetna tovariška srečanja.

Naši najmočnejši - tokrat najboljši, čestitamo!

„vlečna služba“ in drugega za drugim odpravili nasprotnike v svoji skupini in tudi v finalu. Ob enajstih so že bili zmagovalci.

Tudi med krosisti smo imeli zmagovalca. Mustafa Veladžić je v svoji starostni kategoriji prvi pretekel 1500 metrov. Škoda, da posamezniki letos niso prejeli pokalov.

Ženske so morale v krosu preteči 800 metrov, naše so se uvrstile solidno. Prav tako so kegljačice in strelke zasedle zelo dobra mesta. Ti dve ekipi so sestavljale delavke iz Imperiala. Nogometaši so med tem igrali tekmo za tekmo – in izgubljali. Končno so utrujeni in malce demoralizirani pristali na osmem mestu med 16 ekipami. Glede na priprave – solidno!

V namiznem tenisu sta se Stopar in Frol dobro držala in med 20 ekipami priborila Žitu 14 točk s 7. mestom.

Število ekip je bilo v kegljanju največje, zato so sicer na osmem mestu naši tekmovalci prejeli kar 15 točk, ženske enako število točk na 4. mestu. Prav tako zaslužijo pohvalo šahisti, saj je sko-

P.S.

Na živiliado v Maribor nismo potovali popolni. Sodelovanje so odpovedali rokometiši in igralke namiznega tenisa.

Zakaj?

Vodja rokometne ekipe, ki že več let uspešno vodi ekipo skromnih in borbenih športnikov, je v razgovoru povedal, da je rokometna ekipa odpovedala sodelovanje vsled pomanjkanja treninga in priprav, pomanjkanja opreme, saj bi morali rokometiši sami nakupiti copate (katerih cena je več kot 200 dinarjev). Obvestilo o sodelovanju na živiliadi je dobil že teden dni pred odhodom v Maribor in tako ni bilo mogoče pripraviti ekipe. Dva dni pred odhodom so rokometni ekipi obljubili nove copate, vendar je bilo že prepozno.

Kot so nam povedali v Lescah, ni bila težava v športni opremi, ampak v nerazumevanju za potrebe neke športne ekipe, ki si je z dosedanjim udejstvovanjem priborila simpatije med živilci. Ravno tako, da ni urejeno vprašanje sredstev, ki jih posamezne TOZD združujejo za rekreacijo na nivoju Kombinata.

Rokometiši upajo, da bodo do prihodnjih živilskih iger urejena ta vprašanja, saj se s podobnimi ali enakimi problemi srečujejo tudi udeleženci v ostalih športnih disciplinah, vendar niso zbrali toliko hrabrosti, da bi enkrat za vselej rekli ne.

Kako bo prihodnje leto?

Pekatete

JAJČNE
TESTENINE

TEH 20 LET...

Prav bi bilo, da se ob dvajseti obletnici kombinata spomnimo tudi na morda manj pomembne dogodke, ki neposredno niso povezani s poslovanjem kombinata v celoti, ki pa lahko v prenesenem pomenu marsikaj povedo o dogajanju v preteklih 20 letih.

Radi bi namreč spregovorili o problemih, ki so prisotni danes nemara celo bolj, kot pred leti — o skrbi za delavčevo rekreacijo oziroma o skrbi za njegov aktivni odmor.

Z načinom pri rekreaciji! V najkrajšem povzetku: je ni! Uspehi na zimskih in letnih živilskih igrah so plod sposobnosti in pripravljenosti posameznika, ne pa plod kakšnih priprav ali sistematičnega treninga. Najlaže je reči: ni sredstev. Ta sredstva bi morali najti, pa naj je še tako težko. Tu ne gre samo za živilske igre in tekmovalni uspeh naše ekipe, ampak za splošno rekreiranje delavcev med prostim časom. Če bi delavcu ponudili organizirano rekreacijo, bi prvič laže in pravilneje selektirali tekmovalce za živiljade, drugič, kar je še toliko bolj pomembno, pa rekreiranje gotovo vpliva na splošno počutje in s tem tudi na zdravstveno in delovno počutje delavca. Nepotrebno je poudarjati, da je delavec, ki ima dobro fizično kondicijo, bolj odporen proti raznim boleznim in se ne poslužuje bolniškega staleža. Ravno tako je fizična kondicija ozko povezana s psihično „kondicijo“. Lahko navedemo naslednji podatek: v letu 1977 je bilo skupaj 34.000 (štirintrideset tisoč dni) bolniškega staleža ali v dinarjih 3.294.246,90 din (boleznin do 30 dni). Od tega je bilo gotovo četrtnina obolenj

laže narave, tj. prehladov in grip, za kar pa je prav bavljenje s športom najboljše sredstvo za preprečevanje le-teh. Preprosta računica pokaže, da bi v primeru organizirane rekreacijske aktivnosti lahko občutno zmanjšali število dni v staležu in prihranili precej denarja in težav pri delu. To je še posebej pereče pri ljubljanskih TOZD in DSSS, saj je tu najslabše poskrbljeno za aktivni odmor.

To je razvidno tudi iz tabele:

	din
DSSS	492.061,20
TOZD MLINI	772.468,85
TOZD PEKARNA Lj.	528.225,40
TOZD ŠUMI	351.738,25
TOZD TRIGLAV	290.076,25
TOZD IMPE RIAL	384.030,85
TOZD PEK. DOLENJ.	132.940,75
TOZD PEK. KRANJ	129.798,20
TOZD GOREN JKA	122.496,60
TOZD MALOPRODAJA	90.410,55

SKUPAJ 3.294.246,90

(Vsi podatki so za leto 1977!)

Potrebno bi bilo narediti več stvari, da bi rekreacija končno le zaživela tako kot mora.

1. Sistemizirati (in zaposliti) profesionalnega organizatorja rekreacije, katerega dolžnost bi bila organiziranje aktivnega odmora delavcev v celem kombinatu, priprava raznih tekmovanj za delavce, izbirne tekme za sestavo ekip za živilske igre, organiziranje tečajev za vodje rekreacije po TOZD, vođenje ekip na raznih turnirjih regionalnega in širšega okvira itd. Dela več kot dovolj.

2. Nakup osnovnih sredstev za rekreiranje in izgradnja oz. končanje gradnje športnega igrišča v kombinatu (Šmartinska). Samo primer: V počitniškem domu v Dramlju se naš delavec lahko rekreira samo ob šanku ali zvečer na plesu. V domu ni ne žog, badmintona, mize za namizni tenis ali kakšnih drugih pripomočkov za rekreacijo. Enako je tudi povsod drugod.

Med barako TOZD Razvoj in silosom že nekaj let čaka na izgotovitev več igrišč za male športe (rokomet, mali nogomet, košarka, odbojka). Zemeljska dela so že opravljena, ravno tako primerni prostori za tribuno, manjka samo še asfaltna prevleka in ureditev tribune. To vsekakor ni poceni, vendar bi gotovo delavci s prostovoljnimi udarniški urami sami uredili vse potrebno. Pridobili bi površine, ki jih sedaj za drag denar moramo najemati drugod. Tu bi se lahko odvijala vsa tekmovanja na nivoju TOZD ali celotnega kombinata. Tu bi se srečevali delavci iz raznih TOZD, navezovali prijateljske stike (kar nikakor ni nepomembno), saj šport združuje ljudi.

Želimo, da to pisanje ne bi bilo le samo sebi namen, ampak, da bi sprožilo akcijo za uresničitev danih predlogov in tudi vseh tistih predlogov, ki bodo, upamo, prišli na naslov Glasnika. Upamo tudi, da bodo na ta sestavek odgovorili tudi tisti člani naše delovne organizacije, ki bi po svoji službeni dolžnosti morali razmišljati o tem!

Kljub dobri ekipi šele osmo mesto

POCITNIŠKA ZGODBA

Tistega jutra mi je šlo že od vsega začeta vse narobe. Najprej se mi je na čevlju odtrgala vezalka. Polglasno sem zaklel, saj sem bil že tako in tako pozen, ker budilka, kot vselej, kadar jo najbolj potrebuješ, ni zvonila. Z odvezanim čevljem sem planil iz hiše, a komaj sem prišel od ovinka, sem zaklel že vdrugeč. Ladja je pravkar zavila iz pristanišča.

Pogledam na uro, jo potisnem k ušesu, pogledam na sonce, ki je pravkar prilezlo čez rob otoka — vse je v redu. Brez dvoma gre za pomoto. Moja ladja odhaja šele čez dvajset minut.

Znova sem se spustil v tek in pridirjal v pristanišče ravno še v času, da sem videl, kako je ženska, ki prodaja vozovnice za ladjo, zaklenila svojo pisarno.

„Oprostite,“ sem dahnil brez sape, „rad bi karto za jutranji parnik.“

„Za jutri prodajamo šele čez dve uri,“ je odvrnila, ne da bi mi privoščila pogled.

„Oprostite, napak ste me razumeli,“ sem ponižno dejal, „karto rabim za danes in ne za jutri.“

Zdaj me je hladno pogledala. „Za danes je ne morete več rabiti, kajti današnji parnik je že odpeljal.“

„Saj ni mogoče,“ sem vzkliknil z zadnjo iskro upanja, „po voznem redu odhaja parnik čez pet minut.“

„Po včerajšnjem voznem redu,“ me je popravila z glasom stroge učiteljice. „Po današnjem pa je odpeljal pred pol ure. Kajti z današnjim dnevom je v veljavi nov vozni red.“

Debelo sem jo pogledal. Kakšen nov vozni red? Zakaj nov vozni red? Nikjer ne piše, da je od danes v veljavi nov vozni red.

„Nikjer ne piše,“ je potrdila spravlivo. „Toda čemu naj bi pisalo? Saj sem vam pravkar povedala. In če bi me bili vprašali včeraj, bi vam bila to že včeraj povedala.“

Kaj sem hotel? Ženska je imela svoj prav in za vsako razburjanje je bilo zdaj tako in tako odveč. Lepo sem se ji torej zahvalil za izdatno pojasnilo in se vrnil k svoji Poloni.

V sobi je bilo še vse tako kot ob mojem naglem odhodu. Polona je bila še v postelji in ko sem vstopil, me je pogledala z enim očesom in zaspano dejala:

„Lepo, da niso odpotoval. Saj sem si kar mislila, da ni tako nujno, da bi moral že jutri na delo. Vesela sem, da bova potovala skupaj, saj veš, kako se bojim, če se moram sama peljati z ladjo.“

Vse to je rekla s tako nedolžnim glasom, da sem takoj zasluhlil košček resnice: najbrž je vedela za spremembo voznega reda, pa mi jo je, nesrečnica, zamolčala. In da bi še bolj zagotovo zamjdlil, je tudi budilki pomagala pri sabotazi.

Bil sem zares jezen. Če je že vedela, da sem prepozen za na parnik, bi mi bila lahko vsaj prihranila nepotrební tek do pristanišča. Besno sem brcnil čevlji pod posteljo in se zleknil na blazino.

Polono je zapekla vest. „No,“ je rekla spravlivo, „nikar se ne kujaj. Samo pomisli, kako nama bo lepo, ko bova jutri skupaj potovala.“

Nisem ji odgovoril. Vsaj zdaj bi me lahko pustila pri miru, da bi še malo zaspal. Toda ne!

„Že prav, že prav,“ je klepetala dalje. „Poiskala bom tvoj čevlj in ti dala novo vezalko. Potem bova šla na pivo.“

Napol v snu sem jo slišal, kako leze pod posteljo in tipa za mojim čevljem. Tedaj pa me glasen krik požene kvišku. Kaj je? Kaj se je zgodilo?

Nesrečna Polona je, blede kot zid, čepela ob postelji in z mrtvaškim glasom ugotovila: „Feliks, umrla bom!“

„Jasno da boš,“ sem ji pritrdiril — z ženskami tako in tako ne moreš voditi debate. „Vsi moramo nekoč umreti. Tudi jaz. bom umrl, pa zato ne kričim

kot nor in ne budim ljudi iz zasluženega sna.“

„Ti si brezsrčnež,“ je rekla še bolj turbo kot prej, „umrla bom, ure so mi štete, ti se pa sploh ne zmeniš za moje težave.“

No, videti je, da jo res nekaj mori, zato jo vprašam: „In zakaj naj bi umrla kar tako na lepem?“

„Škorpijon me je pičil,“ je rekla in mi pičeni prst pomolila pod nos. Na prstu nisem ničesar opazil. Odmaknil sem nos in ji mirno pojasnil: „Ne bodi neumna! Saj škorpijon ni kača. Od našega škorpijona ni še nihče umrl!“

„O!“ je rekla ogorčeno, „kakšen sadist! Zdaj niti mojega škorpijona nočeš priznati. Najmanj pet kriminalk poznam, v katerih je nastopil škorpijon kot morilno orožje!“

Razburil sem se. „Ti in tvoje bedaste kriminalke! Saj sem vedel, da boš lepega dne povsem ponorela od njih.“

Moja jeza ni nič pomagala. Sesedla se je na posteljo in potem, ko si je pičeni prst ogledala od vseh strani, je bridko zaihtela. „Pa b o m umrla. Poglej, prst je že popolnoma bel in brez krvi. Zdaj zdaj bo začel modreti in po meni bo!“

Če sem še tako gledal, nisem opazil bleedice ne na prstu in ne na njenem licu. Ves prizor mi je začel že presedati. Zaprl sem oči in upal, da me bo pustila še malo zaspati. To pa je prililo olja na ogenj.

„Torej, takšen si!“ je kričala. „Iznebil bi se me rad! Saj sem slutila, da se med tabo in tisto rumenolaso uradnico nekaj plete. A da boš tako kruto ravnal z mano, res nisem pričakovala.“

Zdaj sem bil zares besen. Za nobeno rumenolaso uradnico nisem vedel. „No,“ sem jezno zaklical, „kaj za vraga sploh hočeš od mene? Nazadnje mi boš še očitala, da te hočem umoriti in da sem ti škorpijona lastnoročno nastvil pod posteljo.“

Nekoliko se je pomirila. „Oh, dragi, oprost, saj veš, da ti želim samo srečo!“

Nagnila je glavo in težko dihajoč obležala. Zasmilila se mi je. Ubožica se je res močno prestrašila. Položil sem ji roko na čelo in vprašal:

„Si žejna? Bi rada kozarec vina?“

„Ne, hvala,“ je zastokala, „ne rabim vina. Zdravnika bi rada.“

Zdravnika! Zdaj sem zastokal jaz. Do zdravnika je debele pol ure hoda in to po žgočem poletnem soncu. Povrh vsega pa se mi bo zdravnik še smejal, če mu bom povedal, zakaj sem prišel. Zatrudno sem se odločil: ne, k zdravniku ne pojdem in amen!

Zdaj je Polona spet zajokala: „Oh, jaz nesrečnica! In nesrečni moji otroci!“ Zaprlo mi je sapo. „Kako? Kakšni otroci? Od kdaj, za vraga, pa imaš ti otroke?“

„Zdaj jih še nimam. Toda rada bi jih imela. Vsaj enega ali dva ali tri bi rada imela. In zdaj jih ne bo!“ Spet so se ji v potokih ulile solze.

Nisem se mogel več upirati. Vdan v usodo sem nataknil čevlje in se napotil v soparico poletnega dne. Preden sem prišel do pristanišča, se mi je srajca že lepila za hrbet. Na vratih turističnega urada je slonela moja jutranja znanca in kramljala z rdečebradim letoviščarjem. Da bi ju ne motil, sem se zagledal v napisno tablo, ki jima je visela nad glavama in bral: „Turistični urad ta in ta, tel. št. 378“. Obstal sem in se razveselil: zdravniku vendar lahko telefoniram in si prihranim utrujajočo pot. Odrinil sem rdečebradca in zaprosil tovarišico: „Saj dovolite, da telefoniram. Nujno moram govoriti z zdravnikom.“ Pokimala mi je kot staremu znancu, rekoč: „Z zdravnikom lahko govorite. Toda ne po telefonu. Naš telefon je že vse poletje pokvarjen. Ali je kaj hudega?“

„O ne,“ sem odvrnil, „nič posebnega ni. Ženo je pičil škorpion, pa bi ga rad vprašal...“

Nisem utegnil skončati. Ženska je pobledele od groze in zaklicala: „Joj, nesrečnica jadona! In temu pravite – nič

posebnega! Ali ne veste, da je škorpionov pik smrtno nevaren?“

Debelo sem jo pogledal. Ali je tudi ona okužena od kriminalk? No, nisem se prestrašil. Ženski, ki ne zna pravočasno obvestiti potnikov o spremembi voznege reda, pač ne more dati verodostojnih pojasnil o nevarnosti škorpionovega pika.

Slabe volje sem se odpravil naprej. Vročina je pritiskala huje in huje, grlo se mi je izsušilo. Hočeš nočeš – zavil sem v gostilno na vrček piva. Pivo mi je steklo naravnost v noge, polotila se me je dremljavica in misel na vročo pot do zdravnika se mi je znova uprla. Le kako bi se je rešil in hkrati pomiril svojo vest in mojo Polono? Že vem – nakatarja vprašam – to je posloven človek, človek stvarnosti in števil, on bo že vedel, kako je s škorpionom in njegovim pikom.

„Bogami, ne vem, nisem od tukaj,“ je rekel zehaje, ko sem ga zmotil pri dopoldanskem počitku. „Vprašajte zdravnika.“

Mukoma sem se dvignil in odtaval na sončno cesto. Pot mi je curkoma lil za srajco in za pasom se mi je nabirala luža. Preklesem vse škorpione tega sveta in vse pisatelje kriminalk, ki so s svojim pisanjem moji Poloni zmešali glavo.

V prijazni senci samotnega borovca sem zagledal rumen šotor. Nekajkrat sem ga bil že od daleč občudoval. Pravili so, da je last nekega doktorja... Glej no – doktorja! Kar zaneslo me je vanj. Če je v šotoru doktor, mi lahko on pove, kako je s škorpionom.

Vljudno sem zahrkal, dvignil del šotorskega krila in nogam, ki so pokukale izpod platna, pojasnil: „Oprostite, da motim, toda rekli so mi, da ste doktor in rad bi vas.“ Beseda mi je zastala.

Izpod šotora se je prikazala rdečebrada glava in me mrzlo premerila od vrha do tal. „Kaj, še vedno niste šli po zdravniku? Rekel bi, da to obotavljanje smrди po kriminalu!“

Odnesel sem pete, kot bi mi gorelo za njimi. Jasno: to je brez dvoma doktor prava in če se moji Poloni res kaj pripeti, me nobena sila ne reši obtožbe zahrbtnega umora.

Že sem se bližal mestu. Tedaj sem zagledal znanca, ki letuje v svoji hišici na drugem koncu zaliva. Malo sem si oddahnil. Znanec že od mladih nog obiskuje ta otok, prav gotovo pozna tukajšnje škorpione, lahko me bo poučil, kako je z njihovim pikom in me pomiril.

Veselo se je nasmehnil in me pomirjevalno potrepljal: „Če je pik tukajšnjega škorpionu nevaren? No, zagotovo ti ne vem povedati. Mene še ni nikoli pičil. Rekel pa bi, da ni prenevaren. Približno tak kot pik našega gada!“

Kljub neznosni vročini me je oblila mrzla zona. Odrinil sem znanca in brez slovesa planil naprej. Sam ne vem, kako sem pridiral k zdravniku.

Zdravnika, jasno, ni bilo doma – Kje je? – No, nekje pri pacientih. Čez dobro uro se vrne... Seveda, ko se bo vrnil, mu bodo povedali, da sem ga iskal. Takoj ga bodo poslali za mano, brez skrbi, zlasti, če gre za življenje.

Poln črnih slutenj sem oddiral nazaj. Ali je uboga Polona sploh še živa? Mogoče sirota pravkar umira in zaman pričakuje mojo pomoč. Jaz bom kriv njene smrti!

Klel sem sebe, klel svoje obotavljanje, klel sem otok in njegove škorpione – nikoli več ne pojdem na ta prekleti otok na počitnice!

Pol mrtev sem pridiral do hiše. O... ali imam privid? V figovi senci sedi moja Polona ob kozarcu rosnega vina in veselo kramlja s hišno gospodinjo. Ko me zagleda, mi vabeče pomaha in zakliče: „Pridi bliže! Z gospo slaviva najino odhodnico. Pravkar sem ji obljubila, da se prihodnje počitnice spet vidimo.“

Nekaj trenutkov sem buljil vanjo brez besed: „Kaj pa škorpion? Kaj pa tvoja smrt?“

Polona me začudeno pogleda. Končno pa se le domisli: „Ah, škorpion, ki me je pičil! Nič se ne vznemirjaj, dragi! Je že vse dobro. Gospodinja mi je povedala, da tukajšnji škorpion sploh niso nevarni. Še manj, kot če te piči čebela.“

No, kaj naj bi rekel na to? Brez besede sem se obrnil in še enkrat odšel k zdravniku odpovedat naročeni obisk.

TOVARISU TITU

Z vrha najvišjih gora pozdravi hitijo,
v dolinah, v mestih, po vaseh, ljudje jih želijo
ponesti še dalje, v osrčje dežele prekrasne,
kjer narodi bratski v ljubezni in miru živijo
in misli vsi ene, le to si želijo.

Naš dragi voditelj, maršal Josip Broz Tito,
pozdravi pristrčni do tebe hitijo,
z željami in pesmijo vročo želijo,
izraziti želje najlepše ti v pesmi
in s cvetjem posuti življenjsko pot tvojo.

Že zgodaj si čutil krivice življenja,
v mislih koval si pot nove zarje,
zato so ti mnogi, premnogi sledili,
v trpljenju in boju, k pravici nasproti,
k obzorju svobode, v upanju zore.

Krvaveli so narodi, trpele so žrtve,
da sužnji ne bi nikdar postali,
svobodno na zemlji rodovi živeli,
tu, čustva zamrla so, razum je obvladal,
na čelu s teboj so vsi kot en mož, sovraga izgnali.

Po tebi svet spoznal je našo domovino,
ker zaželen in ljubljen si povesod,
na vseh celinah in otokih v pozdrav hitijo,
ti ljudske množice in kup otrok,
ti s pesmijo in cvetjem dobrodošlico želijo.

Tako kot domovini, tudi vsemu svetu
želiš le trajno varnost in čvrst mir,
zato pravico in svobodo posreduješ
in pot življenjsko v luč prikazuješ,
še vedno v svetu zaslužjenim ljudem.

Tvoj lik, tovariš Tito, plemenitega človeka,
borca, revolucionarja, voditelja za mir,
ki združil bratske narode si v domovino,
za geslo dal svobodo, enakopravnost, mir ljudem,
v srcu vsem prepeva znana melodija, Tito — naša domovina.

Vse naše želje, plemenitost čustev in besed,
naj skupno z mnogim cvetjem te objame,
izraz hvaležnosti, občudovanja, naj vsakega prevzame,
da bo izrekel ti besede znane:
„Tovariš Tito, mnogo še pomladi, bodi zdrav med nami!“

Sonja Štergelj,

HUMOR

Romanopisec in pisec komedij Achille Campanile je bil nekoč na oddihu v gorski vasi. Povedal je direktorju hotela, da bi šel rad na izlet v gore . . .

„Ne pozabite, da je pot nevarna: okrog se klatijo volkovi in na nezavarovanih mestih piha zelo močan veter.“

„Vseeno grem.“

„Naj vam še povem, da je nekoč veter prermil osla.“

„Upajmo, da se to ne bo ponovilo,“ je nomažni Campanile končal pogovor.

Ko je bil založnik Bob Cousins še otrok, si je vedno, kadar je slutil, da ga bo oče natepel, dal v hlače knjige. „Takrat,“ pravi založnik, „sem se naučil ceniti prednost literarne podloge.“

Francoski pisatelj Pierre Daninos je dejal: „Molk je edino zlato, ki ga ženske prezirajo.“

Veliki grški filozof Demokrit je imel ženo, ki je bila zelo majhne postave.

„Zak si izbral tako majhno ženo?“ ga je vprašal prijatelj.

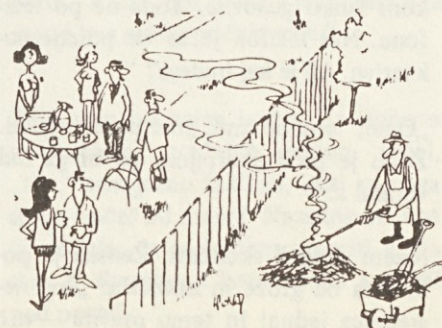
„Ker moramo vzeti slabega čim manj.“

Oscar Wilde je nekoč obupano dejal:

„Vsak moški ima možnost, da si sam izbere obliko vladavine: črno, rdečo, kostonjevo ali plavalaso.“

Škoda, da ni več ribic!

Kruh boljši od saja

LJUBLJANA – Centralni stadion za Bežigradom, gledalcev 8000 (osem tisoč), sodnik Nikolić (Lj) – na tribuni, stranska (v rdečih majicah) dobra, nočna tekma.

Med polčasom nogometne tekme Olimpija : Radnički (Niš) sta se pomerili ekipi Dimnikarjev in Pekov. Nastopali sta v svojih stanovskih oblačilih in copatah, ki so se na mokrem igrišču pokazale kotdober nadomestek za drsalke.

Pred srečanjem so naši igralci podarili dimnikarjem trimetrsko štruco in veliko pečeno srce, dimnikarji pa našim krtačke za medenje saja in dolg „štoser“, da bodo lahko prečistili dimnike v pekarni in svoje nosove v primeru prehlada. Po obveznem slikanju in žrebanju strani so se igralci zapodili za žogo, in pri tem

pokazali toliko znanja, da se ga ne bi sramoval niti Pele, kaj šele kakšen plesalec na ledu! Peki so nastopili v belih oblačilih in so postavili na igrišče dvanajst igralcev, ker so se bali, da bi sodnik, ki bi moral biti v črmem, odločil, da bo zaradi barvne pripadnosti navijal za dimnikarje.

V prvih sekundah prve minute tekme je bila premoč na strani dimnikarjev, vendar so to ofenzivo peki junaško zdržali. Ker sta ekipi igrali sistem „HORUK“ in ne razne defenzivne sistema 4-4-2 ali 5-3-2, se je tehtnica hitro prevesila na stran pekov. Na veliko veselje okrog 8000 gledalcev so peki v 5. minuti povedli z 1:0. Bil je to hiter protinapad in žoga je kot po vrvici šla od igralca do igralca, dokler ni z močnim strelom obtičala v mreži. Peki se niso zadovoljili z minimalnim vod-

stvom, ampak so še naprej silovito napadali, tako da je bila prav sreča, da je okrog igrišča postavljena ograja, saj bi sicer nadaljevali igro tudi po tribunah. Rezultat teh naporov je bil drugi zadetek v mreži indisponiranega dimnikarskega golmana. Do konca sta se ekipi še naprej trudili, ena da bi rezultat povečala, druga pa, da bi eventualno izenačila. Vendar se rezultat do konca ni spremenil.

Dimnikarji so po tekmi pri Svetovni nogometni organizaciji vložili službeni protest z obrazložitvijo, da obe ekipi nista imeli enakih pogojev za igro. V obrazložitvi pritožbe so navedli, da se je tekma igrala ob 20.30 zvečer, ko dimnikarji že sladko spančkajo, peki pa so ob tem času na svojih delovnih mestih v pekarni in so zato vsekakor bolje pripravljene na nočne tekme.

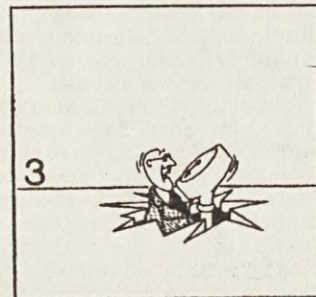
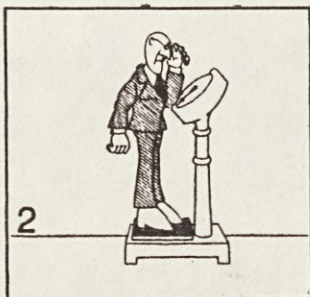
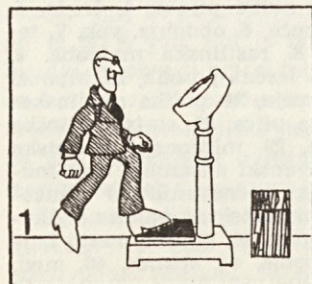

Požrtvovalno kot pri delu

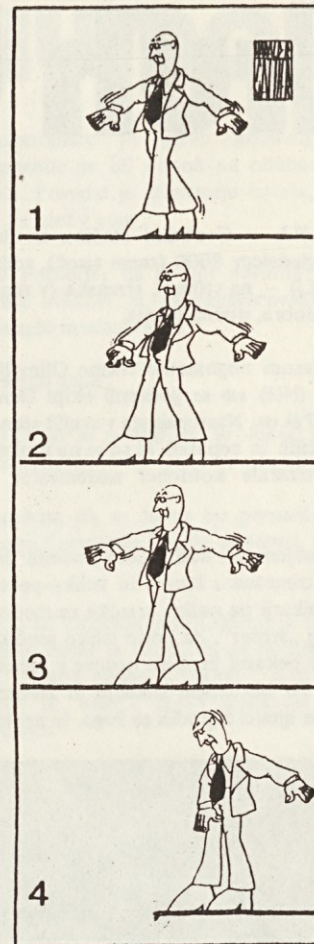
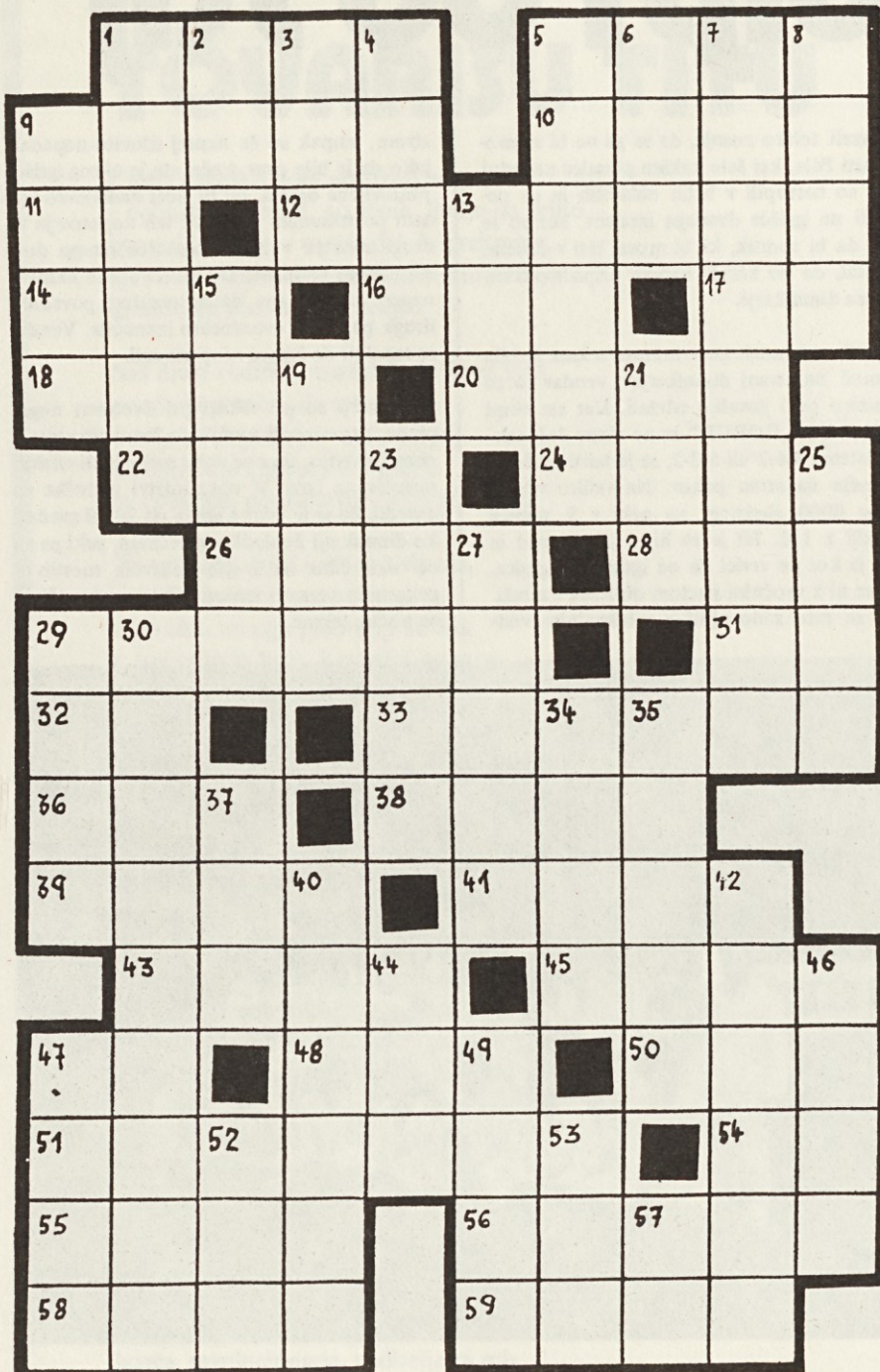
Štruca, srce in zmaga!

HUMOR

Pa so moje razprave res težke!

Križanka

Korakoma do reorganizacije -
in kam potem?

VODORAVNO: 1. maščoba, 5. pripomoček za pisanje, 9. natovorjeno blago, 10. stara ploskovna mera, 11. enaka soglasnika, 12. sadež s trdo lupino, ki ga jemo pečenega, 14. pripadnik zahodne skupine starih Slovanov, 16. povrtnina, podobna čebuli, 17. nasprotno od ni, 18. rdeči planet, 20. otrok, 22. pretep, rabuka, 24. ljubka gozdna žival, 26. ime zagrebske humoristke Eržišnik, 28. začimba, 29. obstajanje, eksistenca, 31. kratica za smučarski klub, 32. osebni zaimek, 33. četrti interval, 36. poželenje, strast, 38. pritok reke Ren iz Švice, 39. pripadnik starega naroda na našem ozemlju, 41. velika ameriška farma, 43. impresija, zapažanje, 45. postava, život, 47. avtomobilska oznaka Vranja, 48. mati bogov v grški mitologiji, 50. nemški meščanski filozof (Georg), 51. žitorodna pokrajina v Vojvodini med Dravo in Donavo, 54. kratica za Naše razglede, 55. reka v Sibiriji,

pritok Šilke, 56. ime ameriškega filmskega igralca Nivena, 58. dekle, 59. riževo žganje.

NAVPIČNO: 1. pomorščak, 2. medmet bolečine, 3. brezalkoholna sadna pijača, 4. čreda, 5. huda elementarna nesreča, 6. obdobje, vek, 7. telesna poškodovanost, 8. rastlinska maščoba, 9. nosilna gred, 13. velika lesena posoda, 15. hipnozi podobno stanje, 19. Zemlja, 21. oblika rastlinskega stebila, 23. močvirna ptica, 25. sinjska viteška igra, 27. srbska solata, 29. milijonsko sovjetsko mesto ob Irtišu, 30. slovenski ansambel beat muzike, 34. vrsta preprog, imenovanih po francoskem mestu Arras, 35. dohodek od naložene glavnice, 37. nizek ženski glas, 40. glavno mesto balkanske države, 42. časopis, 44. spanec, 46. med, 47. pik, 49. jesensko žito, 52. jašek, 53. orel iz germanske mitologije, 57. avt. oznaka Valjeva.